

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. д-р Веселинка Василева Петрова
ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“
на материалите, представени за участие в конкурс за присъждане
на академичната длъжност „Доцент“
за нуждите на Югозападен университет „Неофит Рилски“,
гр. Благоевград, обявен в Държавен вестник, бр. 101 от 20. 12. 2022 г.

Област на висше образование: 1. Педагогически науки
Професионално направление: 1.2. Педагогика (Методика на обучението по български език и литература в началните класове – творчеството в литературното обучение)
Основание: Решение на Академичния съвет от проведено заседание с Протокол №28 от 07.12. 2022 г.

1. Данни за кандидата

Ива Андонова Стаменова е родена на 18. 07. 1986 г. в гр. Благоевград. Тя завършва средното си образование в VII СУ „Кузман Шапкарев“ – Благоевград, хуманитарен профил – География и история с разширено изучаване на български език и литература.

Ива Стаменова учи в ЮЗУ „Неофит Рилски“ – гр. Благоевград и завършва образователна степен „бакалавър“ в специалност „Българска филология“ с отличен успех през 2009 г. Тя придобива и свидетелство за учителска правоспособност по български език и литература в същата година.

Ива Стаменова завършва образователна степен „магистър“ с отличен успех по специалност „Предучилищна и начална училищна педагогика“ през 2011 г. Тя успешно издържа докторантски изпит през месец декември 2015 г. и е зачислена като редовен докторант в катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика“ към Факултета по педагогика при ЮЗУ „Неофит Рилски“ – гр. Благоевград. Тя е водила семинарни и практически упражнения със студенти от 3. и 4. курс от специалностите: „Предучилищна и начална училищна педагогика“ и „Начална училищна педагогика и чужд език“ по време на обучението си.

Академичната ѝ кариера започва като асистент на ½ щат на 11. 09. 2017 г. Тя е преназначена на цял щат към Факултета по педагогика на 11. 02. 2018 г.

Ива Стаменова е член на Съюза на учените в гр. Благоевград. Тя е участвала в организираните от СУБ – клон Благоевград и ЮЗУ „Неофит Рилски“ конкурси за най-добра публикация на млад учен през 2017 г. и е номинирана с грамота за отлично представяне.

Кандидатката в конкурса е защитила дисертационен труд на тема: „Развитие на четивната грамотност на учениците в IV клас в условията на проектна учебна дейност“ през 2018 г.

Тя преподава по учебните дисциплини: „Методика на обучението по български език и литература в началните класове“, „Дидактика на началното ограмотяване“, „Комуникативноречевни умения у учениците“, „Първите дни на детето в училище“.

Нейните интереси са насочени в областта на художествената литература, поетичното творчество и стимулиране развитието на детските творчески изяви при учениците в начална училищна възраст въз основа на работата върху произведения от различни жанрови разновидности.

Ива Стаменова е автор на монография със заглавие: „Развитие на четивната грамотност на учениците чрез проектна учебна дейност“, издадена през 2018 г. Нейната втора монография със заглавие: „Стимулиране творческата дейност на учениците в IV клас посредством работата върху художествени произведения“ излиза от печат през 2021 г.

Кандидатката в конкурса е автор и на редица публикации, посветени на проблемите на обучението по български език и литература в началния етап на основната образователна степен, развитието на комуникативноречевите умения на учениците и подпомагане творческия процес при учащите се в работата върху избрани литературни произведения.

Ива Стаменова е член на Клуба на писателите „Оксиморон“ в гр. Благоевград от 2007 г. Тя участва като автор в сборника „Искри от огнището“, издаден в същата година.

Поетичното творчество на Ива Стаменова е впечатляващо. Тя издава първата си стихосбирка - „Любовна лирика“ през 2005 г., а през 2019 г. излиза нейната втора стихосбирка - „Нюанси на любовта“. Поетесата издава две поредни стихосбирки със заглавия: „Поетични прозрения“ и „Любов за двама“ през 2022 г.

Ива Стаменова е единственият кандидат за обявения конкурс.

Кандидатът отговаря на нормативните изисквания по обявения конкурс.

2. Данни за конкурса

Конкурсът е обявен за изпълнение на заложените цели за развитие на академичния състав на Факултета по педагогика към ЮЗУ „Неофит Рилски“. Факултетският съвет на заседание, проведено на 07. 12. 2022 г., Протокол № 10 предлага и единодушно утвърждава обявяване на конкурс за заемане на академичната длъжност „Доцент“, в областта на висшето образование 1. Педагогически науки, 1.2. Педагогика (Методика на обучението по български език и литература в началните класове –

творчеството в литературното обучение). Условието в Правилника за изпълнение на изискванията по чл. 26 от Закона за развитие на академичния състав в Република България са изпълнени. Постиженията на кандидата по самооценка са 960 т., реализирана е аудиторна заетост към момента на подаване на документите от 615 ч., а и състоянието на академичния състав на катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика“, позволява обявяването на конкурс за заемане на академичната длъжност „Доцент“. Съотношението на заеманите академични длъжности: професор: доцент: главен асистент: асистент е 1:7:4:4 към настоящия момент. Гл. ас. д-р Ива Андонова Стаменова води лекции и практически упражнения на студентите от специалностите „Предучилищна и начална училищна педагогика“ – 3. и 4. курс – редовно и задочно обучение, „Начална училищна педагогика“ – 3. курс, редовно обучение по учебни дисциплини от проблематиката на обявения конкурс по Методиката на обучение по български език и литература в началните класове и Дидактиката на началното ограмотяване. Кандидатът води още и два избираеми практикума със студентите от същите специалности и студентите от специалност „Начална училищна педагогика“ – 4. курс, редовно обучение, които са в помощ при подготовката им за стажантската педагогическа практика и Държавния практически изпит в начално училище. Практикумите са: „Комуникативноречевни умения у учениците“ и „Първите дни на детето в училище“. Изследванията и публикациите ѝ са в проблемните полета както на теорията и методиката на преподаване, така и в практико-приложен аспект. Конкурсът е обявен в Държавен вестник, бр. 101 от 20. 12. 2022 г. за заемане на академичната длъжност „Доцент“ по професионално направление 1.2. Педагогика (Методика на обучението по български език и литература в началните класове – творчеството в литературното обучение).

Процедурата е в съответствие с нормативните изисквания.

3.Общи сведения за научната продукция на кандидата

Научната продукция на гл. ас. д-р Ива Стаменова е представена във файловете с документи, селектирани в отделни папки за заемане на академичната длъжност „Доцент“.

Гл. ас. д-р Ива Стаменова участва в конкурса за академичната длъжност „Доцент“ със следната научна продукция:

Общ брой публикации на кандидата – 30 бр. от 2018 г. до момента.

Монографии – 2 броя. Първа монография – издадена на базата на защитен дисертационен труд през 2018 г. и втора монография, приложена като основен хабилитационен труд, издадена през 2021 г.

Статии – 30 броя от участия в конференции у нас и в чужбина, както и вътрешни издания.

Статии в България – 14 броя, налични в *Папка № 1*.

Публикации в чужбина – 16 броя, налични в *Папка № 1*.

Цитати – 28 броя от цитирания у нас и в чужбина, налични в Папка № 2.

Участия в проекти – вътрешни и международни – 5 броя, придружени с необходимите доказателства, като вторият международен проект, посочен в таблицата за Минималните национални изисквания предстои да стартира тази година.

Приложени сертификати от участия в кръгли маси, участия по проекти и международни конференции, съдържащи се в *Папка № 3*.

Норматив на кандидата за учебната 2022 – 2023 г. – 615 часа, *Папка № 3*.

Участия в провеждането на Държавните теоретични и практически изпити към Факултета по педагогика, *Папка № 3*.

Изготвяне на заповеди по специалности за държавните изпитни сесии, *Папка № 3*.

Изготвянето на рецензии на дипломанти от различни специалности, обучаващи се във Факултета по педагогика, *Папка № 3*.

Гл. ас. д-р Ива Стаменова отговаря на посочените Минимални национални изисквания. Доказателствата са приложени във Формуляра и в съответните папки, предоставени от кандидата.

Изискуеми точки по Показател А: 50 т.

Показател А – 50 т. от защитен дисертационен труд и **30 т.** от статии по дисертацията.

Изискуеми точки по Показател В: 100 т.

Показател В – хабилитационен труд – монография – 100 т.

Изискуеми точки по Показател Г: 200 т.

Показател Г – сума от показателите от № 4 до № 10 – публикувана книга на базата на защитен дисертационен труд, статии и доклади, публикувани в реферирани и индексирани световноизвестни бази данни, статии и доклади, публикувани в нереферирани списания – общо 415 т.

Изискуеми точки по Показател Д: 50 т.

Показател Д – сума от показателите от № 11 до № 13 – цитирания в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни, цитирания в монографии с научно рецензиране, цитирания в нереферирани списания – общо 260 т.

Изискуеми точки по Показател Е: 30 т.

Показател Е – участие в проекти на ЮЗУ „Неофит Рилски“, участие по програма „Еразъм+“, участие в международни проекти – **общо 105 т.**

Необходим брой точки - 430 т.

Събрани по показателите точки - 960 т.

Кандидатът надвишава минималните наукометрични изисквания по посочените показатели: **А, В, Г, Д, Е** за заемане на академичната длъжност „Доцент“.

3.1. Оценка за значимостта и актуалността на научната продукция

Гл. ас. д-р Ива Стаменова работи в областта на началната училищна педагогика. Нейните интереси са насочени предимно върху литературното творчество на учениците в началния етап на основната образователна степен, проблемите на обучението по български език и литература, работата върху учебни проекти, развитието на комуникативноречевите умения и преодоляване проблемите на учениците при четенето с разбиране. Тя разработва тестови варианти за установяване на постиженията на учениците от началния училищен етап. В *Папка № 1* – Публикации са поместени съответните доказателства – съставяне на тестови варианти от първи до четвърти клас.

3.2. Характеристика и оценка на научната продукция по представените материали

Представената научна продукция съответства на нормативните изисквания за заемане на академичната длъжност „Доцент“.

Гл. ас. д-р Ива Стаменова участва в конкурса за доцент с **две монографии** – едната - на основата на защитен дисертационен труд и втората е посочена като основен хабилитационен труд.

Първата монография: Стаменова, И. (2018). Развитие на четивната грамотност на учениците чрез проектна учебна дейност. София, „Образование и Познание“, ISBN 978-619-7515-00-8, 204 стр.

Монографичният труд насочва вниманието на читателя към проследяването на причините за ниските равнища на грамотност при учениците в начална училищна възраст в Република България и по света. Тревожните данни за незадоволителните резултати на възпитаниците ни от ежегодното провежданото Национално външно оценяване и крайните позиции, които заема страната ни в европейската листа от извършваните международни изследвания показват, че този проблем е поставен на вниманието на цялата европейска общност. В проведеното от *PISA (Programme for International Student Assessment – Програма за*

международно оценяване на учениците на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие) изследване участват всички страни членки на Европейския съюз. Република България се нарежда на едно от предпоследните места в европейската класация по това изследване.

Темата за четивната грамотност, която е елемент на функционалната грамотност, е актуална с търсенето на алтернативни пътища за преодоляването на проблема, отнасящ се до ниските резултати на учениците, установени както от едната международна система за оценяване *PISA*, така и от другата *PIRLS (Progress in International Reading Literacy – Международно сравнително изследване на грамотността – Разбиране при четене)*. Четивната грамотност е първоосновата, върху която се усвояват и надграждат знания по останалите два вида грамотност – математическа и природонаучна, по и по всички учебни предмети, изучавани в началния етап на основната образователна степен.

Авторката задълбочено осмисля предназначението на изследванията на *PISA* за установяване подготовката на учениците за успешно справяне с реални житейски ситуации. Тя търси необходимото умелото съчетание на знания и компетентности. Реализираното изследване представя на читателя нов почерк на обучението. Моделът на педагогическото взаимодействие е ориентиран към готовността на учениците за решаването на своеобразие от проблеми, които са част от личния, социалния и гражданския живот.

Методологическата обосновка на изследването е многопластова. Авторката приема овладяването на грамотността за начало на формирането на личността на ученика чрез усвояване на уменията за четене с разбиране. Тя оценява учебния предмет Български език и литература в началното училище за фундаментален. Изследователката издига тезата, че личностното и интелектуално развитие на ученика започва с четенето. Учениците получават знания за всичко, което ги заобикаля – за природата, за човека, за обществото чрез общуване с произведенията на словесното изкуство. Художественото произведение активизира въображението им и обогатява техния емоционален опит.

Авторката разглежда формирането на четивната грамотност като продължителен процес за човека. Общуването в училище първоначално полага необходимите основи. Обучението извън училище чрез общуването в семейството и приятелското обкръжение благоприятства усвояването на уменията за четене с разбиране. Четенето развива въображението и творческата активност при малкия ученик. Четящият достига до умение за успешно общуване в избраната професионална сфера. Художествените произведения са мощен стимул за развитие на въображението в детската личност. Обучението в началното училище с помощта на нагледна опора в уроците по четене подбужда малкия ученик за активното четене на

художествени произведения. Ученикът не само усъвършенства четивната си техника, но и разширява читателския си кръгозор.

Изследователката на този сложен процес удебително е обосновавала актуалността и значимостта на проблема за развитието на четивната грамотност на учениците в IV клас (като елемент на функционалната грамотност) в условията на проектна учебна дейност. Параметрите на нейната изследователска дейност са ясно очертани. Методите са сполучливо подбрани и разтърнат ефективен изследователски процес.

Мониторингът изследване има следните приносни моменти:

1. Теоретичното проучване на проблема за функционалната грамотност на учениците е задълбочено и разкрива историческата динамика в разбирането на феномена грамотност. Проблемът е разработен многоаспектно – в контекста на идеята за учене през целия живот, в призмата на водещите подходи в съвременното обучение, в дискурса на интердисциплинарността и педагогиката на паратизма.
2. Теоретико-приложен принос на изследването е аргументирането и практико-приложната конкретизация на идеята за формиране и развитие на четивната грамотност на учениците в началните класове чрез проектна учебна дейност.
3. Разработен и апробиран е иновативен дидактически модел за развитие на четивната грамотност на 10–11-годишните ученици, основан на проектнообзираното обучение по четене в четвърти клас.

Първата монография на Ива Стаменова е постижение на младеж и наележден учен.

Втората монография: Стаменова, И. (2021). Стимулиране творческата дейност на учениците в IV клас посредством работната върху художествени произведения. Благоевград, ВИ „Неофит Рилски“, ISBN 978-954-00-0295-8, 150 стр.

Мониторингът труд е посветен, от една страна, на проблема за

четенето с разбиране и влиянието му върху интелигентното, личностното и творческото развитие на ученика в началния етап на основната образователна степен. Четенето с разбиране е предпоставка за успешното разрешаване на възникналите в процеса на обучение проблеми с учебна насоченост. Ученикът трябва да може да вникне достатъчно добре в съдържанието на даден текст, за да е в състояние да отговори на поставените след него въпроси, част от които изискват и лично мнение, придружено с доказателства от текста.

Функционалната стратегия за учене през целия живот (НСЦЖ) акцентува върху интелигентното формиране на личността. Фразата „учене

през целия живот“ означава всяка дейност за учене, предприемана от човека през целия му съзнателен живот с оглед надграждане на знанията, уменията и компетентностите (Теесен, 2001). Стратегията поставя стремежа към подобряване качеството на образование с цел подрастващите да придобият ключови за тях компетентности.

От друга страна, придобитите знания и умения следва да намерят приложение в реализирането на творческа дейност на учащите се чрез обучението по литература. Начинаещите творци едновременно овладяват и ползват качествата на четенето: съзнателност, правилност, скорост (бързина, темп на четене) и изразителност. Творческите инициативи при учениците възникват в работата върху художествени произведения. Децата предпочитат изучаването предимно на приказки, тъй като тези произведения стимулират творческите им прояви. Литературните произведения способстват за развитието на детското въображение. Учениците подобряват четивната си техника и развиват любопитство към заниманията с художествена литература. Любознателният читател все по-лесно изпълнява задачите на учителя. Придобитата творческа насоченост разширява самостоятелността в писането на авторски текст – приказка по подобие на друга, променяне края на приказката, разменяне на ролите между главните герои, добавяне на допълнителен персонаж към сюжета на художественото произведение за допринасяне на положителната развръзка на случката и др. под.

Изследователката убедително аргументира актуалността на проблема за влиянието на четенето с разбиране върху стимулиране развитието на творческите умения при учениците в 4. клас чрез изучаване на произведения от художествената литература. Тя е планирала и реализирала изследователски процес за разкриване възможностите за развитие на творческите умения на учениците в началния училищен етап в целенасочена работа с литературни произведения. Авторката е постигнала единство между поставената цел и научно-изследователските задачи. Тя е проследила в теоретичен и практически аспект процеса на развитие на творческите умения на учениците в началното училище. Педагогическият експеримент успешно апробира авторски дидактически модел за стимулиране развитието на творческите умения при учениците в 4. клас. Хипотезата на изследването е проверена и потвърдена. Създадена и приложена е ефективна система от изследователски методи. Авторката обосновава значението на четенето на художествени произведения от учениците в 4. клас както за развитие на уменията за четене с разбиране и проверка на знанията в следствие на прочетената текстова информация, така и за стимулиране творческата дейност на четвъртокласниците в процеса на работа с избрани художествени произведения. Оригинален продукт от изследователския процес е разработената система от критерии,

показатели и задачи за определяне нивото на развитие на творческите умения на учениците в начална училищна възраст.

Монографичното изследване има следните приносни моменти:

1. Направено е задълбочено теоретично проучване, като първо, е проследено значението на четенето с разбиране като фактор за развитие на творческите умения, паралелно с това е разгледано влиянието на четенето върху комуникативноречевите умения и значението на видовете уроци в обучението по фундаменталния в началното училище учебен предмет Български език и литература. На второ място е проследена в научните концепции на изтъкнати наши и чуждестранни учени психологическата страна на творческата дейност в началното училище и на трето място е поставен акцент върху творческия процес в обучението по литература, успешно реализиран с помощта на предварително подбрани произведения от художествената литература. Връзката на четенето с разбиране и литературните произведения е поставена в основата на същинския творчески процес при четвъртокласниците.
2. Съществен принос за изследването е практико-приложната реализация в началното училище на взаимосвързаността между литературата, четенето и въображението, понеже въз основа на това триединство е структуриран всеки авторски текст, съчинен от начинаещата детска ръка.
3. Разработен и апробиран в училищната практика е авторски дидактически модел за стимулиране развитието на творческите умения при учениците в 4. клас чрез работата върху художествени произведения.

Втората монография на гл. ас. д-р Ива Стаменова е с необходимите качества на хабилитационен труд.

Предоставените за рецензиране статии и доклади на български, руски и английски език са доказателство за високата степен на научната активност на кандидата в конкурса. Публикациите са общо 30 броя, от които: 2 броя в реферирани издания, 12 броя в периферирани издания и 16 броя доклади в международни научни конференции. Те са по основната проблематика на конкурса, селектирани са прегледно по години, представят творческото и научното израстване на кандидата.

Гл. ас. д-р Ива Стаменова работи основно в областта на четенето с разбиране; формирането на комуникативноречевите умения в началното училище въз основа на изучаваните литературни жанрове; влиянието на проектната учебна дейност върху литературното развитие на учениците; структурирането на творчески задачи в обучението по български език;

стимулиране на въображението при учениците чрез съчиняването на приказка по аналогия, съчинения и работа върху трансформиращ преразказ; творческата дейност при съставянето на тестове в обучението по български език и литература от първи до четвърти клас; работа върху произведения от различни жанрови разновидности; типове уроци в обучението по български език и литература в началния етап; разкриване творческия потенциал на учениците въз основа на съставянето на стихотворения на базата на прочетени лирически произведения; разработване на система от критерии, показатели и задачи при подпомагане творческия процес при малките творци.

Приносните моменти в рецензираните научни публикации са ориентирани към основните аспекти на конкурса. Иновационните идеи на гл. ас. д-р Ива Стаменова са ценни за работещите в сферата на началната училищна педагогика. Създадените дидактически модели за подпомагане на творческите изяви на учениците обновяват педагогическата практика с технология за насърчаване на четенето и творческото експериментирание с отделните литературни жанрове.

4. Научни приноси на публикациите

Давам *положителна оценка* на научните приноси по точковата система, посочена в справката. Те отразяват постиженията в изследователската работа на гл. ас. д-р Ива Стаменова.

Посочените приноси представят в цялост преподавателската, квалификационната и научната работа на гл. ас. д-р Ива Стаменова по съответното професионално направление.

5. Публикации и участия в научни форуми

Гл. ас. д-р Ива Стаменова е участвала в **16** международни конференции и има **14 участия** в местни научни издания. Международните ѝ участия са придружени със сертификати като доказателствен материал, приложени в *Папка № 3*.

Цялостната ми оценка за научните трудове на гл. ас. д-р Ива Стаменова е *положителна*. Продукцията на кандидата е резултат от реализирани изследвания по съществени за началното училище проблеми. Разработките са публикувани в авторитетни научни форуми, рецензирани са и отговарят на изискванията за научна и учебна литература. Научната продукция се характеризира с наличието на целенасоченост, задълбоченост и креативност при поставените за разглеждане проблеми, заложен в заглавията.

Цитиранията по публикациите на гл. ас. д-р Ива Стаменова, представени за конкурса са **28**. Те са приложени като доказателствен материал в *Папка № 2* и отговарят на нормативните изисквания.

6. Преподавателска дейност и обществена ангажираност

Учебната заетост на гл. ас. д-р Ива Стаменова за учебната 2022 – 2023 г. е общо **615 часа** от проведени със студентите от Факултета по педагогика лекции и практически упражнения.

Член е на Съюза на учените в град България от 07. 10. 2015 г. Наградена с грамота за *най-добра научна публикация на млад учен* от 2017 г.

Гл. ас. д-р Ива Стаменова участва във форуми по **Програма „Еразъм +“** от 15. 10. 2021 г.

Член е на три научни колектива за съвременни изследвания по вътрешни проекти към Факултета по педагогика.

Кандидатът е и с впечатляващо поетично творчество. Автор е на две стихосбирки: „Нюанси на любовта“, издадена през 2019 г. и „Поетични прозрения“ издадена през 2022 г.

7. Заключение

Научната продукция, сведенията за преподавателската и обществената ангажираност на кандидата са в съответствие с нормативните изисквания. Оценявам качествата на представените за рецензиране материали – монографии, статии в нереферирани и реферирани източници, доклади, стихосбирки и давам *положителна оценка*. Предлагам на Научното жури да присъди на гл. ас. д-р Ива Андонова Стаменова научното звание *„Доцент“* на основание изпълнение на изискванията по чл. 26 от Закона за развитие на академичния състав в Република България и във връзка с обявения конкурс в Държавен вестник, бр. 101 от 20. 12. 2022 г. за заемане на академичната длъжност *„Доцент“* по професионално направление 1.2. Педагогика (Методика на обучението по български език и литература в началните класове – творчеството в литературното обучение).

Дата: 10.03.2023 г.

Велико Търново

Член на научното жури:

(Проф. д-р Веселинка Петрова)

REVIEW

by **Prof. Veselinka Vasileva Petrova PhD**
University of Veliko Tarnovo St. St. Cyril and Methodius

of the materials submitted for participation in a competition
for awarding the academic position for "Associate professor" for the needs
of South-West University "Neofit Rilski"
announced in the State Gazette, № 101 of 20. 12. 2022

Field of higher education: 1. Pedagogical sciences
Professional direction: 1.2. Pedagogy (Methodology of teaching
Bulgarian language and literature in primary grades - creativity in literary
education)

Reason: Decision of the Academic Council from a meeting with
Protocol No. 28 of 07.12. 2022

1. Biographical data for the candidate

Iva Andonova Stamenova was born on July 18, 1986 in Blagoevgrad. She completed her secondary education at the VII Kuzman Shapkarev Secondary School - Blagoevgrad, humanitarian profile - Geography and History with extended study of Bulgarian.

Iva Stamenova studied at Neophyt Rilski Secondary School in Blagoevgrad and graduated with a bachelor's degree in Bulgarian Philology with honors in 2009. She also acquired a teacher's certificate in Bulgarian language and literature in the same year.

Iva Stamenova graduated with a master's degree with honors in "Preschool and primary school pedagogy" in 2011. She successfully passed the doctoral exam in December 2015 and was enrolled as a full-time doctoral student in the Department of "Preschool and Primary School Pedagogy" at the Faculty of Pedagogy at the Neophyt Rilski State University - Blagoevgrad. She led seminars and practical exercises with 3rd and 4th year students from the majors: "Preschool and Primary School Pedagogy" and "Primary School Pedagogy and Foreign Language" during her studies.

Her academic career began as a ½ staff assistant on 09/11/2017. She was reassigned statewide to the Faculty of Pedagogy on February 11, 2018.

Iva Stamenova is a member of the Union of Scientists in Blagoevgrad. She participated in the competition for the best publication by a young scientist in 2017, organized by SUB - Blagoevgrad branch and SSU "Neofit Rilski" and was nominated with a certificate for excellent performance.

The candidate in the competition defended a dissertation on the topic: "Development of reading literacy of students in the 4th grade in the conditions of project-based educational activity" in 2018.

She teaches the following subjects: "Methodology of teaching Bulgarian language and literature in primary grades", "Didactics of primary literacy", "Students' communicative language skills", "The child's first days at school".

Her interests are focused in the field of fiction, poetic creativity and stimulating the development of children's creative expressions among students of primary school age based on work on works of various genres.

Iva Stamenova is the author of a monograph entitled: "Development of students' reading literacy through project-based learning activities", published in 2018. Her second monograph entitled: "Stimulating the creative activity of students in the 4th grade through the work on works of art" will be published in 2021.

The candidate in the competition is also the author of a number of publications dedicated to the problems of learning Bulgarian language and literature in the initial stage of the basic educational degree, the development of students' communicative language skills and supporting the creative process of students in the work on selected literary works.

Iva Stamenova has been a member of the Oxymoron Writers' Club in Blagoevgrad since 2007. She participated as an author in the collection "Sparks from the hearth", published in the same year.

Iva Stamenova's poetic work is impressive. She published her first collection of poems - "Lyrics of Love" in 2005, and in 2019 her second collection of poems - "Nuances of Love" was published. The poetess betrays two consecutive collections of poems with the titles: "Poetic Insights" and "Love for Two" in 2022.

Iva Stamenova is the only candidate for the announced competition.

The candidate meets the regulatory requirements of the announced competition.

2. Procedure

The competition was announced to fulfill the set goals for the development of the academic staff of the Faculty of Pedagogy at the South-West University "Neofit Rilski". The Faculty Council at a meeting held on 07.12.2022, Minutes No. 10 proposes and unanimously approves the announcement of a competition for the academic position "Associate professor", in the field of higher education 1. Pedagogical sciences, 1.2. Pedagogy (Methodology of teaching Bulgarian language and literature in primary grades - creativity in literary education). The conditions in the Regulations for the fulfillment of the requirements under Art. 26 of the Law on the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria have been

implemented. The candidate's achievements according to self-assessment are 960 points, classroom occupancy at the time of submission of the documents was 615 hours, and the state of the academic staff of the "Preschool and Primary School Pedagogy" department allows the announcement of a competition for filling the academic position "Associate Professor". The ratio of occupied academic positions: professor: associate professor: principal assistant: assistant is 1:7:4:4 at the moment. Chief Assistant Iva Andonova Stamenova, PhD, leads lectures and practical exercises for the students of the "Preschool and Primary School Pedagogy" - 3rd and 4th year - full-time and part-time studies, "Primary School Pedagogy" - 3rd year, full-time study study subjects from the issues of the announced competition on the Methodology of teaching Bulgarian language and literature in primary grades and the Didactics of primary literacy. The candidate also conducts two optional practicums with the students of the same majors and the students of the "Elementary School Pedagogy" major - 4th year, full-time study, which help them prepare for the internship pedagogic practice and the State practical exam in elementary school. The workshops are: "Students' communicative language skills" and "The child's first days at school". Her research and publications are in the problematic fields of both theory and teaching methodology, as well as in a practical-applied aspect. The competition was announced in the State Gazette, no. 101 of 20. 12. 2022 for the occupation of the academic position " Associate Professor " in professional direction 1.2. Pedagogy (Methodology of teaching Bulgarian language and literature in primary grades - creativity in literary education).

The procedure is in accordance with the regulatory requirements.

3. Characteristics of the candidate's scientific and scientific-applied production

The scientific production of Chief Assistant Iva Stamenova, PhD, is presented in the files with documents selected in separate folders for the occupation of the academic position "Associate Professor".

Chief Assistant Iva Stamenova, PhD, participated in the competition for the academic position " Associate Professor " with the following scientific production:

Total number of publications of the candidate – 30. from 2018 to date.

Monographs - 2 issues. First monograph - issued on the basis of a defended dissertation in 2018 and second monograph, applied as the main habilitation thesis, issued in 2021.

Articles - 30 issues from participation in conferences at home and abroad, as well as domestic publications.

Articles in Bulgaria - 14 issues, available in Folder No. 1.

Publications abroad - 16 issues, available in Folder No. 1.

Citations – 28 pieces of citations at home and abroad, available in Folder No. 2.

Participation in projects - domestic and international - 5 numbers, accompanied by the necessary evidence, as the second international project indicated in the table for the Minimum National Requirements is due to start this year.

Attached certificates of participation in round tables, participation in projects and international conferences contained in Folder No. 3.

Normative of the candidate for the academic year 2022-2023 - 615 hours, Folder No. 3.

Participation in the State theoretical and practical exams at the Faculty of Pedagogy, Folder No. 3.

Preparation of orders by specialties for the state examination sessions, Folder No. 3.

The preparation of reviews of graduates from various specialties studying at the Faculty of Pedagogy, Folder No. 3.

Chief Assistant Iva Stamenova, PhD, meets the specified Minimum National Requirements. The evidence is attached to the Form and in the relevant folders provided by the applicant.

Required points for Indicator A: 50 points.

Indicator A – 50 items of protected dissertation work and 30 items of dissertation articles.

Required points for Indicator C: 100 points.

Indicator C – habilitation thesis – monograph – 100 points.

Required points for Indicator D: 200 points.

Indicator D - sum of the indicators from No. 4 to No. 10 - published book based on protected dissertation work, articles and reports published in refereed and indexed world-famous databases, articles and reports published in non-refereed journals - a total of 415 items.

Required points for Indicator D: 50 points.

Indicator D - sum of the indicators from No. 11 to No. 13 - citations in scientific publications, referenced and indexed in world-renowned databases, citations in peer-reviewed monographs, citations in non-refereed journals - a total of 260 items.

Required points for Indicator E: 30 points.

Indicator E - participation in projects of the South-West University “Neofit Rilski”, participation in the Erasmus+ program, participation in international projects - a total of 105 items.

Required number of points - 430 points.

Points collected according to the indicators - 960 points.

The candidate exceeds the minimum scientometric requirements according to the indicated indicators: A, B, D, D, E for occupying the academic position " Associate Professor ".

3.1. Assessment of the significance and relevance of scientific production

Chief Assistant Iva Stamenova, PhD, works in the field of primary school pedagogy. Her interests are mainly focused on the literary creativity of students in the initial stage of the basic educational level, the problems of learning Bulgarian language and literature, working on educational projects, the development of communicative language skills and overcoming students' problems with reading comprehension. She develops test options for establishing the achievements of students from the primary school stage. Folder No. 1 - Publications contains the relevant evidence - compilation of test options from first to fourth grade.

3.2. Evaluation of the scientific contributions and the practical results and contributions of the creative production submitted for participation in the competition

The presented scientific production corresponds to the normative requirements for occupying the academic position " Associate Professor ".

Chief Assistant Iva Stamenova, PhD, participated in the competition for associate professor with two monographs - one - based on a defended dissertation and the second is indicated as the main habilitation thesis.

The first monograph: Stamenova, I. (2018). Development of students' reading literacy through project-based learning activities. Sofia: Education and Knowledge, ISBN 978-619-7515-00-8, 204 pages.

The monographic work directs the reader's attention to the tracing of the reasons for the low levels of literacy among students of primary school age in the Republic of Bulgaria and around the world. The alarming data about the unsatisfactory results of our graduates from the annual National External Assessment and the final positions that our country occupies in the European list of international studies show that this problem has been brought to the attention of the entire European community. All member states of the European Union participate in the study conducted by PISA (Programme for International Student Assessment of the Organization for Economic Cooperation and Development) The Republic of Bulgaria ranks one of the penultimate places in the European ranking according to this study.

The author deeply considers the purpose of the PISA studies to establish the students' preparation for successfully dealing with real life situations. She is looking for the necessary skillful combination of knowledge and competences. The research carried out presents the reader with a new handwriting of the study. The model of pedagogical interaction is oriented

towards students' readiness to solve a variety of problems that are part of personal, social and civic life.

The methodological justification of the research is multi-layered. The author accepts the mastery of literacy as the beginning of the formation of the student's personality through the acquisition of the skill of reading with understanding. She evaluates the study subject Bulgarian language and literature in primary school as fundamental. The researcher puts forward the thesis that the student's personal and intellectual development begins with reading. Students gain knowledge about everything that surrounds them - about nature, about man, about society through communication with works of verbal art. A work of art activates their imagination and enriches their emotional experience.

The author considers the formation of reading literacy as a continuous process for a person. Communication at school initially lays the necessary foundations. Learning outside of school through communication in the family and friendly environment favors the acquisition of the skill of reading comprehension. Reading develops the imagination and creative activity of the young student. The reader achieves a skill for successful communication in the chosen professional field. Works of art are a powerful stimulus for the development of imagination in a child's personality. Teaching in primary school with the help of visual support in reading lessons encourages the young student to actively read works of art. The student not only improves his reading technique, but also expands his reading horizons.

The researcher of this complex process has convincingly substantiated the relevance and significance of the problem for the development of the reading literacy of students in the 4th grade (as an element of functional literacy) in the conditions of a project-based learning activity. The parameters of her research activity are clearly defined. The methods have been successfully selected and an effective research process has been deployed.

The monographic study has the following contributing points:

1. A theoretical study of the problem of functional literacy of students is in-depth and reveals the historical dynamics in the understanding of the phenomenon of literacy. The problem is developed multifacetedly – in the context of the idea of lifelong learning, through the prism of the leading approaches in modern education, in the discourse of interdisciplinarity and the pedagogy of pragmatism.

2. The theoretical-applied contribution of the study is the argumentation and practical-applied concretization of the idea of formation and development of the reading literacy of the students in the primary grades through a project-based learning activity.

3. An innovative didactic model for the development of reading literacy of 10-11-year-old students was developed and tested, based on the project-based teaching of reading in the fourth grade.

Iva Stamenova's first monograph is an achievement of a young and reliable scientist.

The second monograph: Stamenova, I. (2021). Stimulating the creative activity of students in the 4th grade through work on artistic works. Blagoevgrad South-West University "Neofit Rilski", ISBN 978-954-00-0295-8, 150 pages.

The monographic work is devoted, on the one hand, to the problem of reading comprehension and its influence on the intellectual, personal and creative development of the student at the initial stage of the basic educational level. Reading comprehension is a prerequisite for the successful resolution of learning-oriented problems that arise in the learning process. The student must be able to understand the content of a given text well enough to be able to answer the questions that follow, some of which require a personal opinion accompanied by evidence from the text.

The National Strategy for Lifelong Learning (LSLS) emphasizes the intellectual formation of the personality. The phrase "lifelong learning" refers to any learning activity undertaken by a person throughout his or her conscious life with a view to developing knowledge, skills and competences (Teesen, 2001). The strategy aims to improve the quality of education in order for adolescents to acquire key competences for them.

On the other hand, the acquired knowledge and skills should find application in the realization of creative activity of the students through the literature education. Beginning writers simultaneously master and use the qualities of reading: awareness, correctness, speed (speed, pace of reading) and expressiveness. Students' creative initiatives arise in the work on works of art. Children prefer the study of fairy tales, as these works stimulate their creativity. Literary works contribute to the development of children's imagination. Students improve their reading technique and develop a curiosity for engaging in fiction. The inquisitive reader more and more easily fulfills the tasks of the teacher. The acquired creative orientation expands the independence in writing an author's text - a fairy tale similar to another, changing the end of the fairy tale, exchanging the roles between the main characters, adding an additional character to the plot of the work of art to contribute to the positive outcome of the event, etc. under.

The researcher convincingly argues the relevance of the problem of the influence of reading comprehension on stimulating the development of creative skills among students in the 4th grade by studying works of fiction. She has planned and implemented a research process to reveal the possibilities of developing the creative skills of students in the primary school stage in purposeful work with literary works. The author has achieved unity between the set goal and scientific research tasks. She has followed in theoretical and practical aspect the process of development of creative skills of primary school students. The pedagogical experiment successfully approved an author's didactic

model for stimulating the development of creative skills among students in the 4th grade. The research hypothesis has been tested and confirmed. An effective system of research methods was created and applied. The author substantiates the importance of reading works of art by students in the 4th grade both for the development of reading comprehension skills and knowledge verification as a result of the text information read, and for stimulating the creative activity of fourth graders in the process of working with selected works of art. An original product of the research process is the developed system of criteria, indicators and tasks for determining the level of development of creative skills of students of primary school age.

The monographic study has the following contributing points:

1. An in-depth theoretical study was carried out, first of all, the importance of reading comprehension as a factor in the development of creative skills was traced, in parallel with this, the influence of reading on communicative language skills and the importance of the types of lessons in the teaching of the fundamental subject in primary school Bulgarian were examined language and literature. In the second place, the psychological side of creative activity in primary school is traced in the scientific concepts of distinguished domestic and foreign scientists, and in the third place, emphasis is placed on the creative process in literature education, successfully implemented with the help of pre-selected works of fiction. The connection between reading comprehension and literary works is placed at the foundation of the actual creative process in fourth graders.

2. An essential contribution to the research is the practical-applied realization in the primary school of the interrelationship between literature, reading and imagination, because on the basis of this trinity every author's text composed by the novice child's hand is structured.

3. Developed and tested in school practice is an author's didactic model for stimulating the development of creative skills in students in the 4th grade through work on artistic works.

The second monograph of Chief Assistant Iva Stamenova, PhD, has the necessary qualifications for habilitation work.

The articles and reports submitted for review in Bulgarian, Russian and English are proof of the high degree of scientific activity of the candidate in the competition. There are a total of 30 publications, of which: 2 in refereed editions, 12 in non-refereed editions and 16 reports in international scientific conferences. They are based on the main issues of the competition, they are selected in an overview by years, they represent the creative and scientific growth of the candidate.

Chief Assistant Iva Stamenova, PhD, works mainly in the field of reading comprehension; the formation of communicative language skills in primary school based on the studied literary genres; the influence of the project learning activity on the students' literary development; the structuring of creative

tasks in Bulgarian language learning; stimulating students' imaginations through the creation of an analogy tale, essays and work on a transformative retelling; the creative activity in the preparation of tests in the teaching of Bulgarian language and literature from the first to the fourth grade; work on works of different genre varieties; types of lessons in the teaching of Bulgarian language and literature in the initial stage; revealing the creative potential of students based on the composition of poems based on read lyrical works; development of a system of criteria, indicators and tasks in supporting the creative process of small artists.

4. Scientific contributions of the publications

I give a positive assessment of scientific contributions according to the point system indicated in the reference. They reflect the achievements in the research work of Chief Assistant Iva Stamenova, PhD.

The mentioned contributions present in their entirety the teaching, qualification and scientific work of Chief Assistant Iva Stamenova, PhD, in the relevant professional direction.

5. Publications and participation in scientific forums

Chief Assistant Iva Stamenova, PhD, has participated in 16 international conferences and has 14 contributions to local scientific publications. Her international participations are accompanied by certificates as evidence, attached in Folder No. 3.

My overall assessment of the scientific works of Chief Assistant Iva Stamenova, PhD is positive. The candidate's output is the result of realized research on problems essential for primary school. The developments have been published in authoritative scientific forums, reviewed and meet the requirements for scientific and educational literature. The scientific production is characterized by the presence of purposefulness, thoroughness and creativity in the problems set for consideration, laid down in the titles.

The citations to the publications of Chief Assistant Iva Stamenova, PhD, submitted for the competition are 28. They are attached as evidence in Folder No. 2 and meet the regulatory requirements.

6. Teaching activity and public engagement

The academic employment of Chief Assistant Iva Stamenova, PhD, for the academic year 2022-2023 is a total of 615 hours of lectures and practical exercises conducted with the students of the Faculty of Pedagogy.

Member of the Union of Scientists in Bulgaria since 07.10.2015. Awarded with a certificate for the best scientific publication of a young scientist in 2017.

Chief Assistant Iva Stamenova, PhD, participated in forums under the "Erasmus +" Program from 15. 10. 2021.

She is a member of three scientific collectives for modern research on internal projects at the Faculty of Pedagogy.

The candidate also has impressive poetic creativity. She is the author of two collections of poems: "Nuances of Love" published in 2019 and "Poetic Insights" published in 2022.

7. Conclusion

The scientific output, the information about the teaching and social commitment of the candidate are in accordance with the regulatory requirements. I evaluate the qualities of the materials submitted for review - monographs, articles in non-referenced and referenced sources, reports, poetry collections and give a positive assessment. I propose to the Scientific Jury to award Chief Assistant Iva Andonova Stamenova, PhD, the scientific title "Associate Professor" on the basis of fulfillment of the requirements under Art. 26 of the Law on the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria and in connection with the competition announced in the State Gazette, №. 101 of 20. 12. 2022 for the occupation of the academic position " Associate Professor " in professional direction 1.2. Pedagogy (Methodology of teaching Bulgarian language and literature in primary grades - creativity in literary education).

Date: 10.03.2023
Veliko Tarnovo

Member of the scientific jury
(Prof. Dr. Veselinka Petrova)